

SUROGAT MAJČINSTVO U MEĐUNARODNOM PRIVATNOM PRAVU

RAJKOVIĆ

MIHAELA

SADRŽAJ

---

1. Razvoj
2. Pojmovi
3. Regulacija surogat postupaka u državama
4. Problemi do kojih dovode surogat postupci
5. Sudska praksa
6. Mogući pravni odgovori
7. Statistički podatci
8. Stav RH

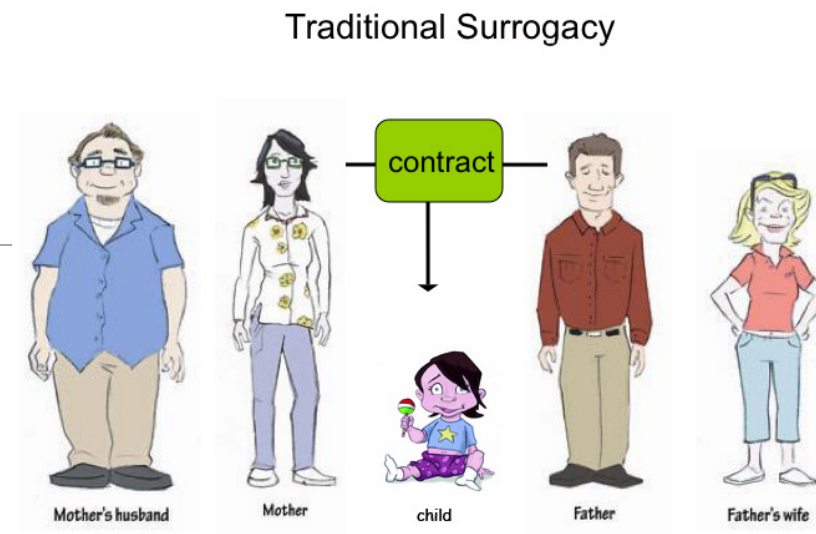
1. RAZVOJ...

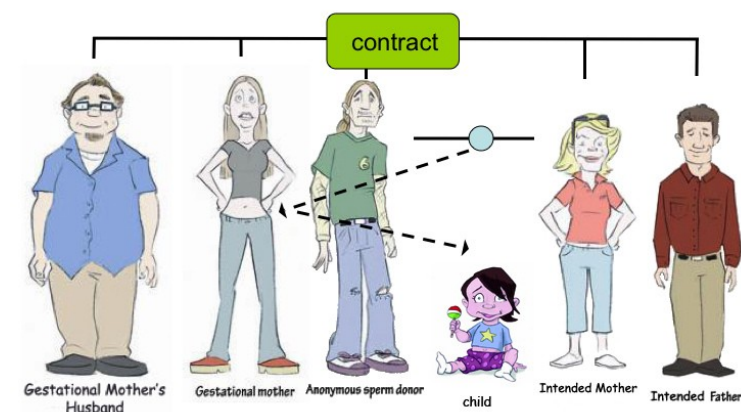
-
- Sredinom 1980-ih godina
- Čimbenici: ograničeno tržište za usvajanje i razvoj Interneta koji omogućava globalno povezivanje

2. POJMOVI

- Surogat majčinstvo
- Dva oblika surogacije: tradicionalna i gestacijska
- Subjekti:
  - Surogat majka
  - Namjeravani roditelji
  - Donor stanica
  - Dvije vrste sporazuma: altruistički i komercijalni

Gestational Surrogacy - Sperm Donor

3. REGULACIJA SUROGAT POSTUPAKA U DRŽAVAMA

-
- Države u kojima su surogat postupci zabranjeni: Francuska, Njemačka, Italija, Švedska, ...
- Države u kojima su surogat postupci neregulirani izravno (posredno moguće zabranjeni): Argentina, Belgija, Hrvatska, Češka, ...
- Države u kojima je surogat majčinstvo eksplicitno dopušteno i regulirano: Izrael, Grčka, Ujedinjeno Kraljevstvo, ...
- Države u kojima je surogat postupak reguliran: Australija, Kina, ...
- Države s liberalnim stavom: Ukrajina, Rusija, Gruzija, Indija, Tajland, ...
-

4. PROBLEMI DO KOJIH DOVODI SUROGAT MAJČINSTVO

- Najčešći problem je odbijanje priznanja stranih potvrda o rođenju djeteta

Problem određivanja državljanstva djeteta

- Dijete ne može dobiti državljanstvo

Problem utvđivanja odnosa roditelj-dijete

- Tko su djetetovi roditelji?

Problem izdvajanje djeteta iz obitelji

- ESLJP prihvaća postojanje *de facto* obiteljske veze
- Izdvajanje djeteta iz obitelji trebala bi biti samo ekstremna mjera (obiteljsko nasilje)

5. MOGUĆI PRAVNI ODGOVORI

Rješenja koja predlažu akademski stručnjaci

- Dopuna postojeće Haške konvencije o posvojenju iz 1993. g.
- Donošenje jedinstvenog međunarodnog dokumenta
-

Rješenja koja predlažu međunarodne organizacije

- Haška konferencija za međunarodno privatno pravo osnovala stručnu skupinu za pitanja koja se dotiču dječjeg statusa te pitanja vezana uz surogat majčinstvo
- Razvoj neobvezujućih načela Međunarodne socijalne službe

Uloga EU

- Usklađivanje, savjetovanje, informiranje
- EU razvija samostalnu brigu za djecu (uredbe koje uređuju pitanja roditeljske skrbi, brige o djeci, nasljeđivanju, otmici, ...)
- Francuski zastupnici su 2015. g. zagovarali usvajanje Rezolucije o zamjenskom majčinstvu
- Odgovor Europskog parlamenta:” suprotno ljudskom dostojanstvu jer je zabranjeno raspolaganje ljudskim tijelom njegovom kupnjom, prodajom ili najmom te kako nema međunarodne ni europske regulacije pa takvi postupci dovode do apsurdnih situacija te zbog toga traži da Europska unija zabrani surogat majčinstvo, da Komisija još jednom potvrdi načelo nemogućnosti raspolaganja ljudskim tijelom kao i načelo zaštite života i djetinjstva...”

STATISTIČKI PODATCI

- Stalno tajništvo Haške konferencije pokušalo je 2011. i 2012. izraditi „Preliminarnu bilješku i izvješće”
- Australški podatci pokazuju kako je zaprimila 430 dolaznih zahtjeva u periodu između 2009. i 2012., a Švedski kako je kod njih zaprimljeno 100 od 2007. do 2012.
- Zatim, 394 zahtjeva podneseno je za dobivanje australskog državljanstva a prethodno su imali indijsko
- Podatke su prikupljali i od odvjetnika: njemački (2008. god 1 slučaj, 2012. g. 12 slučajeva), francuski (2008. g. 20 slučajeva, 2012. g. 50), američki (2012. 40 slučajeva, oko 175 u 2013. g.
- Liječnik iz Indije izjavio je kako je kod njih rođeno 735 beba surogat postupkom, dok druga klinika svjedoči rođenju preko 1000 djece
- Najpopularnije države su SAD i Indija. Slijede ih Ukrajina, Rusija, Gruzija, Tajland, Kanada.
- Kada promatramo državljanstvo roditelja tada vidimo da je raznoliko, a među njima pronalazimo i Hrvate
- Najčešće se koriste gastacijski postupci

STAV RH

-
- Haška konferencija izradila je upitnik koji su trebale ispuniti sve države
- Zakon o medicinski pomognutoj oplodnji čl. 31, čl. 56
- Kazneni zakon čl. 107, 182
- Naše zakonodavstvo odlučilo je potpuno zabraniti surogat postupke
- Zakon o međunarodnom privatnom pravu – ne daje izravan odgovor

---

HVALA NA PAŽNJI!!